

Uchwała Nr XXIX/189/21
Rady Gminy Kampinos
z dnia 03 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2025
w Gminie Kampinos**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.), Rada Gminy w Kampinosie uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kampinos.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

U z a s a d n i e

do uchwały Rady Gminy w Kampinosie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2025

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm).

Rodzinom przezywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji, gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu oraz wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje się gminny program wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzające do tworzenia warunków prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych. Celem programów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

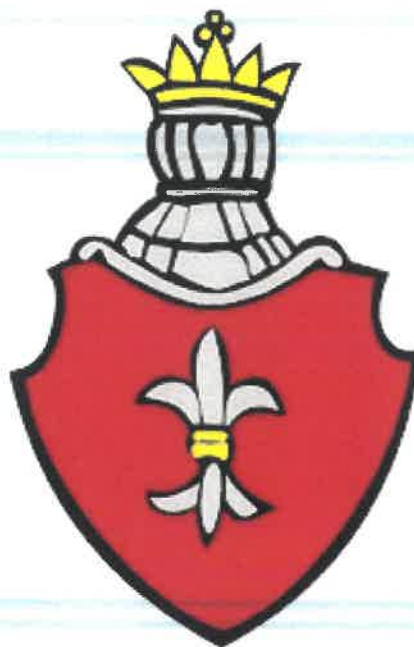
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr XXIX/189/21
Rady Gminy Kampinos
z dnia 3 marca 2021 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2021 – 2025

GMINA KAMPINOS

KAMPINOS 2020

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp i podstawa prawna.....	3
II.	Sytuacja społeczno - demograficzna Gminy Kampinos.....	5
III.	Działania pomocowe w zakresie wsparcia rodziny.....	7
IV.	Niebieska karta	10
V.	Założenia programu. Cel główny. Cele szczegółowe.....	12
VI.	Realizatorzy i adresaci programu.....	16
VII.	Harmonogram prac.....	17
VIII.	Finansowanie.....	18
IX.	Ewaluacja i monitoring programu.....	19

I. Wstęp i podstawa prawna

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w związku z obowiązującą od 1 stycznia 2012 r. ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (z późn. zm.). Program powstał w oparciu o aktualne dane społeczno-demograficzne, oraz przeanalizowane lokalne problemy społeczne ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy potencjałów i potrzeb w zakresie opieki nad rodziną i dzieckiem. Program jest ukierunkowany przede wszystkim na problemy:

- rodzin niepełnych,
- rodzin w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów, takich jak: alkoholizm, przemoc,
- bezradności w sprawach wychowawczo-opiekuńczych rodzin,
- ubóstwa traktowanego, jako skutek niepodejmowania pracy oraz niskiej aktywizacji i bierności życiowej.

Trudne warunki materialne, nierozwiązane problemy, niedostatki w zakresie spełnianej przez rodzinę funkcji opiekuńczej, niewydolność wychowawcza, ograniczenia w zaspokajaniu wielu potrzeb, rozpad rodziny, zrywanie się więzi rodzinnych i zanikanie poczucia odpowiedzialności, narastanie sytuacji konfliktowych to źródła wielu zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz. Współczesnej rodzinie potrzebna jest pomoc wielostronna, dlatego należy angażować wszystkie siły i środki społeczne.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie pasji i talentów. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Wspieranie rodzin będących w potrzebie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego zaangażowania się wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tą pomocą.

Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie wsparcia rodziny oraz dziecka.

Dla większej skuteczności podejmowanych działań niezbędna jest ich kompleksowość. Tworzenie sieci instytucji współdziałających ze sobą, koordynowanej przez zespół interdyscyplinarny daje szansę na zwiększenie efektów i trwałość pozytywnych skutków.

Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie negatywnych mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających powstawaniu negatywnych zjawisk w rodzinie.

Znaczenie rodziny dla społeczeństwa pociąga za sobą odpowiedzialność państwa za jej wspieranie i umacnianie. Celem polityki społecznej w odniesieniu do rodziny jest oddziaływanie na jej otoczenie oraz instytucje z nią powiązane. Polityka społeczna państwa szczególnie ważną rolę odgrywa w środowisku lokalnym w organizowaniu pomocy rodzinie.

Rodzina, jako całość powinna być adresatem działań pomocowych, a jej wzmocnienie powinno być traktowane, jako zasadnicza dyrektywa przy planowaniu i realizowaniu wsparcia.

Podstawa prawna Programu:

- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 713, z późn. zm.)
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.)
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2020, poz. 821 ze zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.)
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.)

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1492 z późn. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałania narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 322 z późn. zm.)

II. Sytuacja społeczno-demograficzna Gminy Kampinos

Istotą problemów społecznych jest to, że podlegają one wielorakim i złożonym powiązaniom pomiędzy sobą. Zaistnienie jednego z nich może wywołać w przyszłości kolejne negatywne reakcje społeczno-ekonomiczne.

Kampinos jest gminą wiejską, położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie warszawskim zachodnim, w odległości 35 km od Warszawy. Od północy sąsiaduje bezpośrednio z Kampinoskim Parkiem Narodowym, od zachodu z powiatem sochaczewskim a od wschodu z gminą Leszno w powiecie warszawskim zachodnim. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw: Granica, Kampinos, Kampinos A, Kwiatkówek, Prusy, Wola Pasikońska, Łazy, Pasikonie, Podkampinos, Strzyżew, Strojec, Budki Żelazowskie, Stare Gnatowice, Grabnik, Skarbikowo, Wiejca, Komorów, Szczytno, Józefów, Pindal, Zawady. Do gminy przynależą także miejscowości: Bieliny, Bromierzyk, Kirsztajów, Koszówka, Łazy Leśne, Rzęszyce. Siedzibą Gminy jest Kampinos.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. na terenie gminy zameldowanych było łącznie 4 350 osób, w tym: 4 219 to pobyty stałe, a 131 pobyty czasowe. Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 51 osoby/km², podczas gdy w powiecie warszawskim zachodnim średnia to 214 osób/km². Ilość mężczyzn to 2166, co stanowi 49,8 %, zaś kobiet jest 2 184 (50,2% populacji).

W porównaniu do 2018 roku nieznacznie wzrosła liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (o 32 osoby).

Z danych przedstawionych wynika, że w 2019 roku zanotowano niewielki spadek ilości osób zameldowanych. Zmniejszyła się też ilość dzieci urodzonych, a powiększyła ilość osób zmarłych w tut. gminie. Niestety, niepokojący trend dotyczący przyrostu naturalnego

zwiększył się w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego, co obrazuje poniższa tabela.

Wybrane dane demograficzne

	2019	2018	2017
Ilość zameldowań	121	127	141
Ilość wymeldowań	131	98	127
Saldo migracji	-10	29	14
Urodzenia	38	40	60
Zgony	55	42	46
Przyrost naturalny	-17	-2	14
Przyrost rzeczywisty	-27	27	28

Źródło: GUS 2019 rok.

Bezrobocie zarejestrowane w gminie Kampinos w 2019 roku dotyczyło 61 osób (29 kobiet i 32 mężczyzn), w tym z prawem do zasiłku było 10 osób. Dla porównania w 2018 roku bezrobotnych było 70 osób (19 kobiet i 51 mężczyzn) w tym z prawem do zasiłku 8 osób. W 2019 roku osoby bezrobotne stanowiły 1,4 % ogółu mieszkańców, w 2018 r. –1,6%, a w 2017 r. 1,9 %.

Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę podstawowych funkcji oraz realizację jej określonych zadań. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Bezrobocie rodziców często oznacza zmianę i ograniczenie planów dalszego kształcenia dzieci, obniżanie ich aspiracji poznawczych, zahamowanie rozwijania ich uzdolnień w drodze dalszej edukacji.

III. Działania pomocowe w zakresie wsparcia rodziny

Na terenie gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Kampinosie. OPS jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Gminy Kampinos, powołaną i działającą na zasadach określonych dla jednostek budżetowych oraz na podstawie:

- 1) Uchwały Rady Gminy w Kampinosie w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie;
- 2) przepisów dotyczących pomocy społecznej oraz sektora finansów publicznych.

Ośrodek realizuje zadania własne i zadania zlecone w zakresie ustalonym ustawami i aktami wykonawczymi do ustaw. Podstawowym zadaniem OPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawania marginalizacji osób i rodzin, czyli profilaktyka.

Wsparcie materialne i finansowe realizowane przez OPS w roku 2019:

- Realizacja świadczeń z ustawy o pomocy społecznej – 232 osoby;
- Realizacja zadań z ustawy o dodatkach mieszkaniowych – 1 osoba;
- Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych – 191 rodziny;
- Realizacja zadań z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów – 18 rodzin;
- Realizacja zadań z ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej – 15 osób;
- Realizacja zadań z ustawy „Za życiem” – 0 osób;
- Realizacja zadań z ustawy „Karta Dużej Rodziny” – dotychczas wydano 411 kart;
- Realizacja zadań z ustawy „O pomocy państwa w wychowaniu dzieci” (500+) – 490 rodzin;
- Inne typu: Program Rządowy „Dobry start” – 561 osób, Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 141 rodzin, Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – 190 osób.

Po przeanalizowaniu danych z Ośrodka Pomocy społecznej, w celu sporządzenia Programu wynika, że dominującymi problemami na terenie Gminy Kampinos są:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- alkoholizm.

Analiza dokumentów i danych zastanych pokazuje tendencje w pomocy społecznej i silne powiązanie wymienionych powyżej czynników z szeregiem pozostałych negatywnych zjawisk.

Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin	2019 rok
Ubóstwo	78
Bezdomność	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność	40
Bezrobocie	41
Niepełnosprawność	49
Długotrwała lub ciężka choroba	39
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	48
Przemoc w rodzinie	3
Alkoholizm	32
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
Narkomania	4
Zdarzenia losowe	10
Sytuacja kryzysowa	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0

Dane wskazujące na ilość osób korzystających z systemu wsparcia, szczególnie z powodu ubóstwa, związane są efektem wyuczony bezradności, oraz omawianego w literaturze przedmiotu niepokojącego zjawiska dziedziczenia postaw roszczeniowych.

U osób tych zauważalne jest brak postaw nastawionych na aktywizację i zmianę swojego życiowego położenia.

Powyższe wymienione problemy społeczne nierozwiązywane mogą nasilać się i powodować efekt wzajemnego wzmocnienia (synergii) niepożądanych zjawisk społecznych.

Ponadto warto podkreślić, że powód przyznania pomocy nie wyklucza istnienia innego, a rozstrzygnięcie, który jest dojmujący nie zawsze jest sprawą oczywistą.

Stwierdzono, że współistnienie tych zjawisk wraz z brakiem adekwatnego systemowego, interdyscyplinarnego, kompleksowego wsparcia prowadzi będzie do rozwoju zjawisk niepożądanych, a związku z tym do zwiększania kosztów społecznych.

Koszty najbardziej uciążliwe to niepokojące i obserwowane dziedziczenie postaw skutkujących pokoleniowym uzależnieniem od gminnego systemu pomocy. To właśnie powstanie Programu, ma wpisywać się w prowadzoną politykę i system myślenia oparty na kalkulatorze kosztów zaniechania.

Ten sposób myślenia i działania opiera się na nowej metodologii badania kosztów zaniechania działań aktywizująco-wpierających w polityce społecznej. Koszty zaniechania działań określane są, jako różnica kosztów, jakie wystąpiłyby w przyszłości (np. za rok, cztery lub siedem lat) w zależności od podjęcia „dzisiaj” działań aktywizująco-wspierających lub ich nie podjęcia (czyli zaniechania).

IV. Niebieska Karta

Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kampinos

Zarządzeniem Wójta Gminy Kampinos nr 0050 2a.2011 z dnia 26.01.2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Kampinosie d/s realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na terenie Gminy Kampinos. Zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca

współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie Kampinosu.

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Kampinosie,
2. Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Służby zdrowia,
4. Policji,
5. Oświaty,
6. Organizacji pozarządowych,
7. Sądu Rejonowego – kuratorzy sądowi.

Zespół interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikający z problemów występujących w indywidualnych przypadkach, zgłaszanych przez pracowników socjalnych oraz pedagoga.

W 2019 r. Zespół Interdyscyplinarny odbył 12 spotkań w sprawach indywidualnych oraz powoływania grup roboczych w przypadkach stosowania przemocy.

Warsztaty dla rodziców

Zainicjowano w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kampinosie, warsztaty dla osób, gdzie w rodzinach tych osób występuje m.in. problem nadużywania alkoholu i przemoc.

Z pomocy grupowej systematycznie korzysta 4-5 osób.

Akcja informacyjna

Przeprowadzono szereg akcji informacyjnych dotyczących występowania przemocy, np. akcje informacyjne w Świetlicy Środowiskowej „Lipa” w Łazach i „Dąb” Stowarzyszenia „Razem” w Kampinosie skierowane do dzieci w wieku 7 – 15 lat, prowadzone przez Policjantów z

Posterunku Policji w Kampinosie, akcje informacyjne prowadzone w czasie Akcji „Zima 2019” oraz Akcji „Lato” letnich 2019 r prowadzonych w okresie lipiec – sierpień.

Procedura Niebieska Karta

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych.

Ważnym elementem pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców oraz świadczenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową oraz problemy współistniejące.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

W roku 2019 założono 4 Niebieskie Karty, w tym: 3 założonych podczas interwencji Policji oraz 1 z interwencji OPS w Kampinosie.

Grupy Robocze

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup roboczych w ramach obowiązków służbowych (zawodowych) wykonują następujące zadania:

- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Członkowie grupy roboczej współpracują ze sobą przez cały czas prowadzenia procedury NK, monitorują sytuację rodziny i zobowiązania nałożone przez grupę mając na uwadze bezpieczeństwo członków rodziny.

Przewodniczący wraz z Zespołem w 2019 roku zorganizował 58 spotkań grup roboczych.

V. Założenia programu. Cel główny. Cele szczegółowe

Założenia programu wspierania rodziny dla Gminy Kampinos

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, kiedy w związku z występującymi w rodzinie problemami, dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dziecko pozbawione jest możliwości właściwego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie.

Celem programu jest stworzenie takiego systemu wsparcia, który pozwoliłby na wspieranie i wspomaganie rodziny przeżywającej trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania i pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować ją w pełnieniu tych funkcji.

Założeniem programu jest, więc wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz zapobieganie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Praca z rodziną prowadzona musi być również w przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną. Zgodnie, bowiem z ideą ustawy o wspieraniu rodziny piecza zastępcza powinna mieć charakter okresowy, a praca z rodzinami biologicznymi powinna przynieść pozytywne efekty w postaci możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Założenia realizowane będą poprzez:

- działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu sytuacji wymagających interwencji kryzysowej, poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin
- działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, udzielanie pomocy w przezwyciężaniu uzależnień
- działania profilaktyczne zapobiegające niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą
- aktywizowanie dzieci i młodzieży na rzecz własnego rozwoju
- przeciwdziałanie niedożywieniu dzieci
- udzielanie profesjonalnego wsparcia dla rodzin w sytuacjach kryzysowych
- zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin, pomoc w integracji z otoczeniem społecznym

- wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych
- koordynowanie wszystkich działań instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych mogących służyć pomocą rodzinom.

Działania przewidziane w założeniach programu umożliwią realizowanie na szczeblu gminnym, w środowisku lokalnym polityki prorodzinnej rozumianej, jako stwarzanie odpowiednich warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych wzmacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe zaspokajanie przez nią podstawowych potrzeb.

Cel główny programu

Celem programu jest wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków opiekuńczych i wychowawczych celem przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji.

Cele szczegółowe

- podniesienie i rozwój umiejętności wychowawczych oraz opiekuńczych rodziców, które umożliwią wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej
- zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego
- zapobieganie występowania niedostosowania społecznego u dzieci i młodzieży
- stworzenie efektywnego systemu wsparcia i pomocy dla rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczych i opiekuńczych,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny,
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- podejmowanie działań na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz rozwiązywanie istniejących już problemów,
- promowanie wartości rodziny.

Działania

Program realizowany będzie na terenie Gminy Kampinos w latach 2021-2025.

Działania mające na celu realizację założeń programu będą nastawione na bezpośrednią pracę z rodziną, koordynowane i organizowane przez OPS poprzez:

- diagnozowanie problemów rodziny i dziecka na terenie gminy,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc,
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin wymagających wsparcia,
- podejmowanie działań w środowisku, praca socjalna z rodzinami w kryzysie, inicjowanie interwencji w uzasadnionych przypadkach,
- praca socjalna z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych czasowo poza rodziną, w pieczy zastępczej,
- opracowanie planu pomocy dostosowanego do indywidualnych problemów i potrzeb rodziny, praca w kontrakcie socjalnym,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, (poradnictwo prawne i psychologiczne)
- współpraca z wszystkimi instytucjami i organizacjami mającymi na celu pomoc rodzinie i dziecku,
- utworzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej ,
- dożywanie dzieci w szkołach, przedszkolach i innych placówkach,
- organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży,
- w razie potrzeby zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kampinos ✓ Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych ✓ Doświadczenie, wiedza pracowników działających na rzecz rodziny ✓ Wykształcona kadra pomocy społecznej ✓ Funkcjonowanie placówek oświatowych ✓ Dostęp do przedszkola ✓ Funkcjonowanie Biblioteki Publicznej ✓ Prace Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ✓ Otwartość na współpracę ✓ Efektywna praca socjalna ✓ Przeprowadzanie analiz potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży ✓ Funkcjonowanie Świetlicy Środowiskowej, w tym wsparcie dla dzieci niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy społecznej ✓ Brak Domu Kultury ✓ Wyuczona bezradność i roszczeniowość osób korzystających z OPS ✓ Rosnące bezrobocie ✓ Wysoki wskaźnik ubóstwa ✓ Wysokie koszty utrzymania rodzin ✓ Niedofinansowanie obszaru pomocy społecznej ✓ Brak Dziennego Domu Pomocy Społecznej lub Klubu Seniora ✓ Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych ✓ Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie ✓ Brak możliwości kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadpodstawowym w gminie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie ➤ Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych ➤ Edukacja rodziców ➤ Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników działających na rzecz rodziny ➤ Wdrażanie nowych metod pracy z rodziną, dziećmi i młodzieżą ➤ Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ubożenie społeczeństwa ➤ Brak perspektyw zatrudnienia młodych ludzi ➤ Zanik więzi, tradycji rodzinnych ➤ Rozszerzenie zjawisk patologicznych ➤ Zjawisko „dziedziczenia biedy” ➤ Trudna sytuacja finansowa rodzin ➤ Wzrost liczby rodzin przeżywających trudności ➤ Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne

IV. Realizatorzy i adresaci programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie.

Przy współpracy z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Urzędem Gminy,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Posterunkiem Policji,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Sądem Rejonowym - Kuratorami Sądowymi,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Świetlicą Środowiskową z Oddziałami Specjalistycznymi,
- Organizacjami pozarządowymi.

Adresaci programu:

1. Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym
3. Rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo
4. Rodziny dotknięte przemocą
5. Rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej
6. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

V. Harmonogram prac

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI (2021 - 2025)
Diagnozowanie problemów rodziny i dziecka na terenie gminy	OSP	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym	OPS	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Praca z rodziną również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną w celu podjęcia działań do powrotu dziecka do rodziny.	OPS, Policja, GKRPA, placówki oświatowe, kuratorzy	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Opracowanie planu pomocy dostosowanego do indywidualnych problemów i potrzeb rodziny, zawieranie z rodziną kontraktu socjalnego	OPS	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Pomoc materialna i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej (również dożywianie dzieci i pomoc finansowa dla rodzin na zakup żywności)	OPS, Urząd Gminy	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Współpraca z podmiotami podejmującymi różnorodne działania na rzecz rodzin z dziećmi	OPS, GKRPA, Placówki oświatowe, Poradnia Psych.-Pedagog., Świetlica Środowiskowa, Organizacje pozarządowe	zgodnie z potrzebami
Działania na rzecz rodzin i dzieci dotkniętych przemocą realizowane w ramach „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”	GKRPA, OPS, Policja	zgodnie z potrzebami
Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom z problemem uzależnienia	OPS, GKRPA, Policja	na bieżąco, zgodnie z potrzebami

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz społeczności lokalnej	OPS, Organizacje pozarządowe,	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi	OPS, PCPR, PFRON, Organizacje pozarządowe	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej i medycznej	OPS, PCPR, NZOZ	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Kierowanie rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi na terapie rodzinne, mediacje, poradnictwo	OPS, PCPR,	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
Szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny i wolontariuszy pracujących z rodziną	MCPS, MUW, MPiPS, inne	zgodnie z potrzebami
Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego – świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, kół zainteresowań	Wójt Gminy, OPS, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	zgodnie z potrzebami
Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży	OPS, GKRPA, Placówki oświatowe, PCPR, Świetlica Środowiskowa	zgodnie z potrzebami

VI. Finansowanie

Źródłem finansowania Programu Wspierania Rodziny są:

- środki własne gminy zaplanowane na dany rok w budżecie na realizację gminnego programu wspierania rodziny.
- środki własne gminy pochodzące z podatku od sprzedaży napojów alkoholowych
- dotacje z budżetu państwa
- środki pozabudżetowe
- programy grantowe

VII. Ewaluacja i monitoring programu

Monitoring programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań oraz wcześniej ustalonych działań w oparciu o diagnozę problemu społecznego od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Trwa od momentu rozpoczęcia prac nad projektem aż do końca etapu wdrażania projektu. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Celem monitorowania jest sprawdzenie czy założone cele zostały osiągnięte i w jakim stopniu.

Sprawozdanie z realizacji Programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Dane zawarte w monitoringu umożliwią dokonywanie bieżących zmian, jeśli zajdzie taka potrzeba oraz dostarczą informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

Sprawozdanie z realizacji programu kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej będzie, co roku w terminie do 31 marca (2021 – 2025) przekazywał Radzie Gminy wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Krzysztof Sucharski

